

- [Qui som](#)
- [Contacta](#)
- [Publicitat](#)
- [Avís legal](#)
- [626 863 848 – WhatsApp](#)



- [Notícies](#)
  - [Actualitat](#)
  - [Cultura](#)
  - [Societat](#)
  - [Esports](#)
  - [Entitats](#)
  - [Baix Gaià](#)
- [Opinió](#)
- [Vida Social](#)
- [Entrevistes](#)
- [Reportatges](#)
- [Agenda](#)
- [El CLub](#)

Select Page

# Els Reis de la solitud

6 gener 2021



## Article d'opinió de **Josep Suñé**

Va patir una insuficiència respiratòria en néixer, i des d'aquell dia de fa més de sis dècades, transita pel món (el seu) amb carcassa d'home i esperit d'infant. És la seva frase -la del meu germà Lluís- que dona nom a la columna i recull l'essència de les coses simples, que sovint són les més complexes.

Tots tenim un llibre llegit i rellegit. El meu, 'El Quart y el Jaguar. Aventuras en lo simple y lo complejo', de Murray Gell-Mann. Li he deixat a molts amics, i sempre torna, al cap d'un any. Aquest Nobel de Física (quàntica), gran observador de les lleis naturals, ens defineix -als humans- com a sistemes complexos adaptatius. Des de l'aprenentatge d'un idioma, a una expressió artística, tot passa pel sedàs d'un procés que funciona a base de prova/error/aprenentatge/evolució.

En cada cicle del 'duro cerebro' (expressió que li he sentit dir al gran alpinista austríac Kurt Diemberger; única persona viva que ha ascendit dos vuitmils verges, el Broad Peak el 1957 i el Dhaulagiri el 1960) s'afegeix informació nova -*inputs*- que s'incorpora a l'engranatge neuronal i ens permet avançar. És un bucle que, paradoxalment, ens permet sortir del bucle i eixamplar horitzons.



Capvespre al carrer de Karl Johan, obra d'Eduard Munch.

Sovint posem al sac de la simplicitat coses que en realitat no ho són. Per Gell-Man, la fórmula de la relativitat d'Einstein, és simple. En canvi, el moviment d'un jaguarundi quan va de cacera -imagineu un gat gran, molt gran i molt àgil- és complex.

En la biografia del geni -el de la relativitat- es diu que 'el seu dormitori era com la cel·la d'un monjo'. Tota possessió, deia Einstein, és com una pedra lligada al turmell. Una altre eminent científic, Newton, va escriure que 'la natura es complau amb al senzillesa', parafrasejant Aristòtil.

El món, un pam! La frase és molt simple, però té també un fons de complexitat. Cent milions d'anys d'existència del planeta i encetem un any ple de complexitat però, sobretot, incertesa i, malauradament, ràbia, impotència i dolor. Escric aquestes paraules la Nit de Reis (o Reixos, que diuen alguns). Ja fa molts anys que no faig cap carta -quan tens nens, ja se sap-

ni em ve de gust demanar res.

Hi ha dies que l'he vist cridar sol, al cotxe. No hi ha cap manual per la frustració, cadascú la destapa i foragita com vol, o com bonament pot. També hi ha qui fa massa temps que no crida.

Trieu, Ficus II d'Oso Leone o, si ho preferiu, Harrison Ford Fiesta i el seu tema Le Géant à la Crête Dorée. Ho dic per ambientar el que ve ara. (ja els teniu?).

La primera comença amb una mena de dansa de la mort, després evoluciona. A la segona apareix una veu gutural, com un 'grunyit de mort'. Si voleu un paisatge que acompanyi, qualsevol quadre de Munch farà el pes. *El Crit* vindria a tomb pel text, però en realitat el fil conductor ens porta cap a un altre de les obres del noruec, *Capvespre al carrer de Karl Johan*.

"Vaig veure a tota aquesta gent darrera de les seves màscares, somrient flemàticament, vaig mirar a través d'ells i hi havia patiment, eren cadàvers blancs que sense descans corrien al llarg d'un carrer estret, al final del qual hi havia la tomba", paraula de Munch.

Edvard Munch pintava el quatre mentre en algun lloc del món dos compatriotes seus, Fridtjof Nansen i Otto Sverdrup, preparaven una expedició per explorar per primer cop el Pol Nord a bord del vaixell Fram, era l'any 1892. La glòria, però, no arribaria fins a dues dècades després, el 1911, quan un altre noruec, **Roald Amundsen**, trepitjaria per primer cop el pol oposat, el Sud. Va fer primeres mundials, com **Diemberger**.

**Amundsen** ja dormia als 8 anys amb la finestra oberta a l'hivern noruec per acostumar-se al fred. Als 14 anys perdria el pare, i als 21, la mare.

El gener de l'any següent a la seva gesta, una segona expedició arribaria també al Pol Sud, però la tornada acabaria

en tragèdia, tots moririen. Els britànics de **Robert Falcon Scott** arribarien a l'objectiu, però només per certificar que els noruecs se'ls havien avançat. La tornada va ser un calvari de fam, vent i fred gèlid fins a la tomba.

La diferència entre l'èxit i el fracàs -en aquest cas- rau en la tria de trineus amb gossos groenlandesos, per part d'Amundsen, i l'ús de Ponis de les Shetland, per part d'Scott; menys adaptats a les dures condicions de l'Antàrtida, que no van poder superar. Novament, sistemes complexos que s'adapten al medi, simple.

Noruega necessitava grans gestes com la d'Amundsen, que donaria, per cert, una part dels diners que li van reportar la fama de l'expedició a la família d'Scott. La capital vivia enmig de la misèria. L'obra de Munch va d'això, de contrastos, del nord i del sud; de rics i de pobres. La ciutat d'Oslo - llavors encara es deia Christiania- era coneguda abans de la glòria polar, a les acaballes del XIX, com a Tiggerstaden [la ciutat dels sense sostre] ben retratada en la dura novel·la de 1890, Sult [fam], de l'escriptor Knut Hamsun, premi Nobel de literatura.

Si observem les imatges cadavèriques -gairebé fosforescents- sembla que ens miren fixament desafiants, des d'un primeríssim pla. (Imatge que podria esdevenir contemporània). La proximitat dels rostres produeix en l'observador una "sensació de soledat", gairebé "mal d'estómac", com escriu l'autora noruega, Ingvar Ambjørnsen, al seu llibre 'Elling. Germans de sang'.

Hi ha una destacada semblança entre el conjunt de primer pla, on "la gent té la cara pàl·lida, gairebé una mica verdsosa, i els ulls grans i buits, formant un conjunt expressiu inequívoc. Fan la impressió d'haver-se aixecat recentment de la tomba". Estic totalment d'acord amb Ambjørnsen, no ho podria descriure millor.

En el nostre món, gairebé tothom es fa gran treballant, sense adonar-se que es fa gran. Ara, la sort d'aquest 2021 serà poder treballar. Els fixos discontinus han tingut un 2020 de merda. Múltiples sectors i subsectors trinxats. Famílies senceres amb ingressos mensuals de tres xifres. Sí, ni mileuristes. Nòmines de 150, 200, 300 o 400 euros. ERTOS, ERTES, endarreriments del SEPE, que encara no ha pagat les nòmines d'octubre. Un desastre descomunal, del que encara no ha sonat la tocata final.

Igual que Scott, no som conscients que anem col·lectivament cap a l'abisme. La fractura social ja s'albira tremenda, i les seves conseqüències desoladores. En aquest temps furibunds necessitem també gestes i lideratges, com els de **Diemberger** i **Amundsen**. Però sobretot, humanisme i humanitat, i ascetes amb empatia i capacitat per a escoltar. Per entendre'ns, un pare o mare que ens consoli quan van maldades. Que ens digui que ens en sortirem, encara que en el fons sapiguem que tot se'n va a la merda. Es diu lideratge. N'hi ha hagut molts i moltes al llarg de la història.

Diemberger, al que he tingut la sort d'entrevistar dues vegades, parla d'un 'setè sentit' que, al seu parer, és la facultat de reconèixer on es troba l'autorealització, i l'impuls per a dur-la a terme. Ara, l'autorealització és un miratge, i l'impuls una gran llosa de pedra.

Mireu fixament el quadre de Munch i podreu sentir les veus de l'abisme, com clamen. I no són de la seva època, són ben contemporànies. Mireu-lo fixament i veureu els nostres, els vostres, els seus, els teus, els meus, a mi, a tu!

Doncs això, el món, un pam!

La pandèmia sanitària ens brinda una excel·lent oportunitat per a reflexionar sobre les cruïlles de la vida i de l'ésser humà davant del món. L'aprofitarem?

Ara digueu-me, que carai voleu que escrigui a la carta als

Reis?

No goséssiu fer-me cap altre discurs  
sobre el futur amb anemones de metafísica,  
ni sobre el pa que ja està a punt  
de veure néixer l'home que encara l'ha de sembrar,  
perquè el meu dia és el dia d'avui.

Blai Bonet,

poeta i novel·lista mallorquí

626 863 848

info@altafulles.cat

## Vine al nostre club!

Vols unir-te gratuïtament i gaudir de descomptes i premis?

[Som-hi](#)

## Informa't abans que els altres

Si vols estar al dia de tot el que publiquem en aquesta web,  
apunta't aquí. No fem spam... ☐

Email

Subscriure'm

### Resum Política de privacitat i protecció de dades

\* **RESPONSABLE:** És el meu deure informar-lo que les dades de caràcter personal que em proporcionis omplint el present formulari seran tractades per Altafullenca de Comunicació Integral s.l. com a responsable d'aquesta web.

\* **FINALITAT:** l'enviament de notícies i comunicacions d'altafulles.cat.

\* **LEGITIMACIÓ:** Consentiment de l'interessat.

\* **DESTINATARIS:** Com a usuari i interessat li informo que les dades que em facilita estaran ubicats en els servidors d'Automatic (proveïdor del servei de subscripcions d'altafulles.cat). Veure [política de privacitat d'Automatic.](#)

\* **DRETS:** Té dret, entre d'altres, a accedir, rectificar, limitar i suprimir les seves dades. Pots obtenir informació addicional i detallada sobre Protecció de Dades i consultar la nostra política de privacitat en la nostra pàgina d' [Avis legal](#).

## Segueix-nos

No et perdis tota l'actualitat d'altafulles.cat a les xarxes socials

- [Follow](#)
- [Follow](#)
- [Follow](#)
- [Follow](#)



- [Qui som](#)
- [Contacta](#)
- [Publicitat](#)
- [Avis legal](#)



- [626 863 848 – WhatsApp](https://www.whatsapp.com/business/profile/626863848)

© 2020 Altafulles ~ [info@altafulles.cat](mailto:info@altafulles.cat) | weBDesing: [efeonce](https://www.efeonce.com)  
626 863 848

Envian's un WhatsApp amb el teu nom, cognom i correu electrònic i passaràs a formar part del club d'Altafulles.

És un Club gratuït i que comporta tenir accés a descomptes a certs productes, accés a algunes activitats culturals i amb la possibilitat de prendre part a sortejos per guanyar premis.

[Som-hi](#)